

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2019-755

1.10.2019

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – disp. – forsikringsselskapet stengt i påsken – rettsvillfarelse/mangelfull informasjon fra Statens vegvesen.

Klager ble ilagt gebyr for uforsikret kjøretøy for perioden 17.4.19–22.4.19. Klager kjøpte det aktuelle kjøretøyet den 17.4.19, altså onsdagen før skjærtorsdag. Klager anførte at gebyret måtte ettergis som følge av forsikringen ble tegnes så snart det lot seg gjøre, altså første virkedag etter påsken. Klager anførte også at gebyret måtte ettergis som følge av at hun ikke var kjent med regelverket om gebyr for uforsikret motorvogn, og at det ikke hadde blitt tilstrekkelig informert om regelverket fra Statens vegvesen og forsikringsselskapene. Nemnda kom til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon for det ilagte gebyret. Nemnda la blant annet vekt på at når man beveger seg inn på et nytt rettsområde forutsettes det at man på forhånd gjør seg kjent med de viktigste reglene på området, og at dersom klager hadde søkt informasjon på et tidligere tidspunkt ville klager utvilsomt blitt kjent med gebyrordningen.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a.

Trafikkforsikringsforeningen ila klager den 24.4.19 et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 17.4.19 til og med 22.4.19.

Salgsmelding vedrørende klagers kjøp av kjøretøyet ble den 23.4.19 lagt inn i TFFAuto. Vedtaksdatoen for salgsmeldingen var den 17.4.19.

Klager tegnet deretter forsikring den 23.4.19.

Klager har redegjort for at hun ikke ble informert om regelverket fra Statens vegvesen eller forsikringsselskapene, og har i den forbindelse fremlagt en uttalelse fra finanspolitisk rådgiver i Senterpartiet.

Klager har anført at gebyret må ettergis da forsikring ble tegnet så snart det lot seg gjøre. Kjøretøyet ble kjøpt onsdag før skjærtorsdag, og forsikring ble tegnet første virkedag etter påsken. Klagers forsikringsselskap var ikke tilgjengelig i helligdagene i påsken. Klager forsøkte å tegne forsikring på nett, samt at hun sendte meldinger til forsikringsselskapet, men det lot seg ikke gjøre å tegne forsikring. Klager har vist til at det ikke er påbudt å være på nett.

Klager har også anført at gebyret må ettergis da hun ikke var kjent med regelverk om gebyr for uforsikret motorvogn. Det ble ikke informert om dette fra Statens vegvesen eller forsikringsselskapene, herunder fremgikk det ikke informasjon om dette når klager godkjente salgsmeldingen. Klagers rettsvillfarelse må vurderes opp imot Statens vegvesen og de øvrige aktørenes opplysningsplikt.

Trafikkforsikringsforeningen har anført at klager ble eier av kjøretøyet ved vedtaksdatoen for salgsmeldingen, og fra denne dato underlagt forsikringsplikt. Forsikringsplikten opphørte ikke selv om kjøretøyet ikke var i bruk. Kjøretøyet var uforsikret i seks dager, og gebyr for den uforsikrede perioden må betales.

Trafikkforsikringsforeningen har videre anført at det ikke er grunnlag for å ettergi gebyret da klager selv hadde ansvaret for å forsikre kjøretøyet innen riktig tid. Klager kunne ha tegnet forsikring på nett i løpet av påsken. Videre er regelverket om gebyr for uforsikret motorvogn gjort tilstrekkelig kjent til at eiere av forsikringspliktige kjøretøy skal anses kjent med det, og det var klagers eget ansvar å sette seg inn i de til enhver tid gjeldende regler.

Sekretariatets konklusjon: Sekretariatet konkluderte med at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon for det ilagte gebyret. Det var innenfor klagers kontroll å tegne forsikring på nett i løpet av påsken, samt å tegne forsikring forut av helligdagene. Videre forelå det ikke særskilte grunner for klagers rettsvillfarelse som tilsa at bruddet på forsikringsplikten var utenfor hennes kontroll.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Som det fremgår av sekretariatets brev 28.8.19 til klager, skal det svært mye til for at manglende kjennskap til rettsreglene skal anses for å være unnskyldelig og kunne føre til fritak for et ilagt gebyr.

Gebyrplikten ble innført 1.3. og ble, som sekretariatet påpeker, kunngjort slik man plikter i Norsk Lovtidende. Viktigere for det rettssøkende publikum er det at de nye reglene ble omtalt gjentatte ganger i både de sentrale og lokale mediene; TV-kanalene, riksavisene og i lokalavisene. Når man beveger seg inn på et nytt rettsområde, i dette tilfellet kjøp av bil, forutsettes det at man på forhånd gjør seg kjent med de viktigste reglene på området. Hadde klager gjort det, ville hun, ved å kontakte Statens vegvesen, Trafikkforsikringsforeningen eller sitt eget forsikringsselskap, utvilsomt fått vite at det var innført gebyrplikt ved manglende tegning av ny forsikring ved kjøp av bil.

Klager har videre anført at så lenge det ikke er påbudt å være på nett, kan man heller ikke straffes for manglende aktivitet som forutsetter slik tilknytning. Som påpekt foran, ville klager unngått gebyrileggelsen dersom hun hadde ringt for eksempel sitt forsikringsselskap på en virkedag forut for bilkjøpet. Nemnda bemerker for øvrig at det ikke er sekretariatet eller nemnda som har brukt døgnbemannede telefontjenester eller tegning av forsikring på nett som begrunnelse for å gi en kort frist for å tegne ny forsikring etter et eierskifte. Det er politikerne, våre folkevalgte, som har trukket frem dette. I høringsnotatet som inneholdt forslag til regelendringene og som er datert 30.11.16, peker Finansdepartementet i punkt 5.1 på at:

dagens internett og døgnbemannede telefontjenester hos forsikringsselskapene muliggjør at forsikring kan tegnes når som helst på døgnet.

Som påpekt av sekretariatet, var dette også en del av begrunnelsen knyttet til den strenge praktiseringen av dispensasjonsadgangen som Stortinget la til grunn da bilansvarslova § 17 a andre ledd ble vedtatt.

Nemnda er etter dette enig med sekretariatet i at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon for det ilagte gebyret, og klager plikter da å betale det.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Hanne Sofie Nøklegaard (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).